

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z techniki

Klasa 4

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.

- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania.

- Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu techniki ocenie mogą podlegać następujące formy pracy:

- test,
- zadanie praktyczne,
- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna,
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt).

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań technicznych.

PIERWSZY ŚRÓDSEMESTR

BEZPIECZNIE W SZKOLE I NA DRODZE

1. W pracowni technicznej	1	• regulamin pracowni technicznej • organizacja stanowiska pracy ucznia • przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy	• przestrzega regulaminu pracowni technicznej (PP) • wymienia zasady bezpiecznego używania narzędzi i urządzeń w pracowni technicznej (P) • przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy (P)	
2. Bezpieczeństwo przede wszystkim	2	• przyczyny wypadków w szkole • procedura postępowania podczas wypadków przy pracy • udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia • znaki bezpieczeństwa: ostrzegawcze, zakazu, nakazu, informacyjne, ewakuacyjne, ochrony przeciwpożarowej	• wyjaśnia, jak zapobiegać wypadkom w szkole (P) • omawia procedurę udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (P) • analizuje przebieg drogi ewakuacyjnej w szkole (PP) • wyjaśnia znaczenia znaków bezpieczeństwa (piktogramów) (PP)	
3. Na drodze	1	• terminy: droga, jezdnia, chodnik, pas ruchu, torowisko, droga rowerowa, droga twarda i gruntowa, autostrada, droga ekspresowa • budowa drogi • znaki drogowe ważne dla pieszych	• wylicza elementy budowy drogi (PP) • opisuje różne rodzaje dróg (PP) • wymienia rodzaje znaków drogowych i opisuje ich kolor oraz kształt (P) • odczytuje informacje przedstawione na znakach drogowych i stosuje się do nich w praktyce (P)	
To takie proste! – Pan Stop	2	• planowanie etapów pracy • organizacja stanowiska pracy • narzędzia do obróbki papieru • przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy	• prawidłowo organizuje miejsce pracy (P) • wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) • wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (PP) • właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) • posługuje się narzędziami do obróbki papieru zgodnie z ich przeznaczeniem (PP) • dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) • formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP)	
4. Piechotą po mieście	1	• terminy: pieszy, przejście dla pieszych, sygnalizacja świetlna • zasady przechodzenia przez jezdnię na przejściach dla pieszych • prawa i obowiązki pieszego	• opisuje prawidłowy sposób przechodzenia przez jezdnię na przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji (P) • przedstawia zasadę działania sygnalizatorów na przejściach dla pieszych (P) • formułuje reguły bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię (PP) • ocenia bezpieczeństwo pieszego w różnych sytuacjach na przejściach przez jezdnię i wskazuje możliwe zagrożenia (P) • analizuje prawa i obowiązki pieszych • omawia znaczenie wybranych znaków dotyczących pieszych (P) • przewiduje skutki związane z nieprawidłowym sposobem poruszania się pieszych (PP)	

5. Pieszy poza miastem	1	- terminy: obszar zabudowany i niezabudowany - zasady poruszania się po drogach bez chodnika w obszarze niezabudowanym - znaczenie elementów odblaskowych	- wskazuje różnice między drogą w obszarze zabudowanym i niezabudowanym (PP) - opisuje prawidłowy sposób poruszania się po drogach w obszarze niezabudowanym (P) - ocenia, z jakimi zagrożeniami na drodze mogą zetknąć się piesi w obszarze niezabudowanym (PP) - omawia znaczenie odblasków (PP) - określa, na jakich częściach ubrania pieszego najlepiej umieścić odblaski, aby był on widoczny na drodze po zmroku (PP) - uzasadnia konieczność noszenia odblasków (PP) - projektuje element odblaskowy dla swoich rówieśników (PP)	
6. Wypadki na drogach	1	- przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych - zasady przechodzenia przez torowisko kolejowe z zaporami i bez zapór, a także przez tory tramwajowe z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji - numery telefonów alarmowych - powiadamianie służb ratowniczych o wypadku - zasady udzielania pomocy ofiarom wypadków drogowych	- wymienia najczęstsze przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych (P) - ustala, jak należy zachować się w określonych sytuacjach na drodze, aby nie doszło do wypadku (P) - omawia zasady przechodzenia przez tory kolejowe z zaporami i bez zapór oraz przez torowisko tramwajowe z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji (PP) - wymienia numery telefonów alarmowych (P) - wyjaśnia, jak prawidłowo wezwać służby ratownicze na miejsce wypadku (P) - udziela pierwszej pomocy przedmedycznej w razie wypadku (P)	

DRUGI ŚRÓDSEMESTR

II. ROWERZYSTA NA DRODZE

1. Rowerem w świat	1	• rodzaje rowerów • warunki i czynności niezbędne do zdobycia karty rowerowej • elementy techniki jazdy rowerem	• rozróżnia typy rowerów (PP) • wymienia warunki niezbędne do zdobycia karty rowerowej (P) • opisuje właściwy sposób ruszania rowerem z miejsca (P)	
2. Rowerowy elementarz	1	• budowa roweru • elementy układów rowerowych • obowiązkowe i dodatkowe wyposażenie roweru • zastosowanie przerzutek	• wyjaśnia zasady działania i funkcje poszczególnych układów w rowerze (PP) • omawia zastosowanie przerzutek (PP) • wymienia nazwy elementów obowiązkowego wyposażenia roweru (P) • określa, które elementy należą do dodatkowego wyposażenia roweru (PP)	
3. Aby rower służył dłużej...	1	• przygotowanie roweru do jazdy • zasady konserwacji roweru • naprawa drobnych usterek w rowerze • zasady regulacji roweru: kierownicy, siodełka, hamulców, oświetlenia i łańcucha	• opisuje, w jaki sposób należy przygotować rower do jazdy (P) • omawia sposoby konserwacji poszczególnych elementów roweru (P) • określa, od czego zależy częstotliwość przeprowadzania konserwacji roweru i jak wpływa ona na bezpieczeństwo podczas jazdy (P) • wyjaśnia, jak załatać dziurawą dętkę (PP) • wyjaśnia, jak regulować poszczególne układy konstrukcji roweru (P)	
4. Bezpieczna droga ze znakami	1	• terminy: znaki drogowe ostrzegawcze, nakazu, zakazu, informacyjne i poziome • znaczenie wybranych znaków ostrzegawczych, zakazu, nakazu i informacyjnych oraz znaków poziomych	• rozróżnia poszczególne rodzaje znaków drogowych (P) • wyjaśnia, o czym informują określone znaki (P)	
5. Którędy bezpieczniej?	1	• zasady poruszania się rowerzysty po drodze rowerowej, chodniku i jezdni • przewidywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego	• wyjaśnia zasady pierwszeństwa obowiązujące na drogach dla rowerów (PP) • wymienia sytuacje, w których rowerzysta może korzystać z chodnika i jezdni (PP) • omawia sposób poruszania się rowerzysty po chodniku i jezdni (P) • opisuje, w jaki sposób powinni zachować się uczestnicy ruchu sytuacjach na drodze (P)	

To takie proste! – Drogowe koło fortuny	2	- planowanie etapów pracy - organizowanie stanowiska pracy - narzędzia do obróbki papieru - zastosowanie papieru - przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy	- planuje pracę i kolejność czynności technologicznych (P) - prawidłowo organizuje stanowisko pracy (P) - wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) - wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (P) - właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) - posługuje się narzędziami do obróbki papieru zgodnie z ich przeznaczeniem (PP) - samodzielnie realizuje zaplanowany wytwór techniczny (P) - dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) - formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP) - zna zasady BHP na stanowisku pracy (P)	
6. Manewry na drodze	1	- zasady włączania się do ruchu - zmiana kierunku jazdy lub pasa ruchu - kolejność czynności w trakcie wymijania, omijania, wyprzedzania i zawracania - zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania określonych manewrów na drodze	- wymienia kolejne czynności rowerzysty włączającego się do ruchu (P) - omawia właściwy sposób wykonywania skrętu w lewo oraz w prawo na skrzyżowaniu na jezdni jedno- i dwukierunkowej (P) - prawidłowo wykonuje manewry wymijania, omijania, wyprzedzania i zawracania (P)	
7. Rowerem przez skrzyżowanie	1	- terminy: skrzyżowanie równorzędne, skrzyżowanie z drogą z pierwszeństwem przejazdu, skrzyżowanie o ruchu okrężnym, sygnalizacja świetlna, pojazd uprzywilejowany - rodzaje skrzyżowań - organizacja ruchu na różnych rodzajach skrzyżowań - sygnały dawane przez osoby kierujące ruchem - hierarchia znaków i sygnałów drogowych	- określa, w jaki sposób kierowany jest ruch na skrzyżowaniu (P) - wyjaśnia znaczenie poszczególnych gestów osoby kierującej ruchem (P) - podaje zasady pierwszeństwa pojazdów na różnych skrzyżowaniach (P) - przedstawia kolejność przejazdu poszczególnych pojazdów przez skrzyżowania różnego typu (P) - prezentuje, jak powinien się zachować rowerzysta w określonych sytuacjach na skrzyżowaniu (PP)	
To takie proste! – Makieta skrzyżowania	2	- planowanie etapów pracy - organizowanie stanowiska pracy - narzędzia do obróbki papieru - zastosowanie papieru - przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy	- planuje pracę i czynności technologiczne (P) - prawidłowo organizuje miejsce pracy (P) - wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) - wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (P) - właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) - dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) - formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP) - samodzielnie realizuje zaplanowany wytwór techniczny (P) - przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy (P)	

8. Bezpieczeństwo rowerzysty	1	• przyczyny wypadków powodowanych przez rowerzystów • bezpieczne zachowanie podczas jazdy rowerem	• podaje zasady zapewniające rowerzyście bezpieczeństwo na drodze (P) • opisuje sposób zachowania rowerzysty w określonych sytuacjach drogowych (P) • wymienia nazwy czynności będących najczęstszymi przyczynami wypadków z udziałem rowerzystów (PP) • wylicza nazwy elementów wyposażenia rowerzysty zwiększających jego bezpieczeństwo na drodze (PP)	
------------------------------	---	--	--	--

III. ABC EKOLOGII I PODRÓŻOWANIA

1. Jak dbać o Ziemię?	2	• terminy: recykling, segregacja odpadów, surowce organiczne, surowce wtórne • sposoby gospodarowania odpadami • etapy przerobu odpadów • znaki ekologiczne umieszczane na opakowaniach produktów • zasady segregacji odpadów • racjonalna gospodarka odpadami • nowoczesny przemysł ekotechnologiczny • ekologiczne postępowanie z wytworami techniki, szczególnie zużytymi	• wyjaśnia terminy: recykling, segregacja odpadów, surowce organiczne, surowce wtórne (P) • wyjaśnia znaczenie symboli ekologicznych stosowanych na opakowaniach produktów (PP) • omawia, w jaki sposób każdy człowiek może przyczynić się do dbania o środowisko naturalne i racjonalnie gospodarować materiałami (P) • planuje działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów powstających w domu (PP) • omawia sposoby zagospodarowania odpadów (PP) • określa rolę segregacji odpadów (P) • prawidłowo segreguje odpady (P) • wyjaśnia, jak postępować z wytworami techniki, szczególnie zużytymi (P)	
2. W podróży	1	• terminy: środki komunikacji publicznej, piktogram, rozkład jazdy • zasady korzystania ze środków komunikacji publicznej • piktogramy na dworcach i lotniskach • informacje zawarte w rozkładach jazdy	• formułuje zasady właściwego zachowania się w środkach komunikacji publicznej (PP) • podaje znaczenie piktogramów (PP) • analizuje rozkład jazdy (PP) • na podstawie rozkładu jazdy wybiera najdogodniejsze połączenia między miejscowościami (PP) • planuje cel wycieczki i dobiera najlepszy środek transportu, korzystając z rozkładu jazdy (PP)	II. 1–2 I. 3

3. Piesza wycieczka	1	• zasady planowania wycieczki • znaki obowiązujące na kąpieliskach • sposób pakowania plecaka	• wyznacza trasę pieszej wycieczki (PP) • wykonuje przewodnik turystyczny po swojej okolicy i prezentuje występujące na tym obszarze atrakcje turystyczne (PP) • odczytuje informacje przekazywane przez znaki spotykane na kąpieliskach (PP) • samodzielnie i w racjonalny sposób pakuje plecak (PP)	I. 3, 5 II. 1, 2
To takie proste! – Pamiątkowy album	2	• planowanie etapów pracy • organizowanie stanowiska pracy • narzędzia do obróbki papieru • zastosowanie papieru • przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy	• potrafi planować pracę i kolejność czynności technologicznych (P) • prawidłowo organizuje miejsce pracy (P) • wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) • wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (P) • właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) • dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) • formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP) • samodzielnie wykonuje zaplanowany wytwór techniczny (P) • przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy (P) • przewiduje skutki działania technicznego (P)	III. 1–8 IV. 2–4 VI. 1–5, 8, 9

P – wymagania podstawowe PP – wymagania ponadpodstawowe